

Docent dr inż. Ryszard Strojnowski
(1921-1980)

Z entomologią zetknął się Ryszard Strojnowski w Krakowie, gdzie ukończył studia na Uniwersytecie Jagiellońskim, uzyskując na Wydziale Rolniczo-Leśnym w 1951 r. dyplom inżyniera leśnika i magistra nauk agrotechnicznych po napisaniu dyplomowej pracy magisterskiej, obejmującej monograficzne opracowanie rzemlika osinowca *Saperda populnea* L. W 1962 r., na podstawie rozprawy pt. „Nasliwiec lilipucik *Tetrops praeusta* (L.) (Coleoptera; Cerambycidae) szkodnik drzew owocowych”, uzyskał stopień doktora.

Działalność naukową, badawczą i dydaktyczną rozpoczął już w okresie studiów, kiedy został powołany na stanowisko asystenta wolontariusza, a następnie starszego asystenta w Katedrze Ochrony Lasu i Entomologii Leśnej Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, w której pracował pod moim kierownictwem od 1947 do 1953 r. Później przeszedł do Katedry Ochrony Roślin Wydziału Rolniczego na stanowisko adiunkta. Następnie, już w Instytucie Ochrony Roślin Wydziału Ogrodniczego Akademii Rolniczej w Krakowie, powołany został na stanowisko docenta etatowego od 1968 r., a od 1970 r. na wicedyrektora tego Instytutu i kierownika Zespołu Entomologii Stosowanej.

Od początku studiów interesował się entomologią leśną, rozszerzając swą wiedzę na temat owadów szkodników drzew i krzewów. Z czasem rozszerzył swoje zainteresowania naukowe, badawcze i dydaktyczne na entomologię ogrodniczą i rolniczą. Opublikował szereg prac oryginalnych naukowo-badawczych oraz artykułów popularno-naukowych. Specjalizował się też w zakresie entomologicznych filmów naukowych i dydaktycznych.

W pracach badawczych swoje zainteresowania najwcześniej skierował na szkodniki drzew i krzewów, z którymi miał możliwość zaznajomić się jeszcze w Katedrze Ochrony Lasu i Entomologii Leśnej UJ. Dlatego chrząszczom, głównie z rodziny bogatkowatych i kózkowatych, poświęcał wiele uwagi.

Prowadził również badania nad zespołami kózkowatych sadów województwa krakowskiego oraz fauną owadów minujących liście drzew owocowych.

Drugi kierunek badań obejmował pasożytnicze błonkówki ograniczające rozród szkodników sadów. Prace zapoczątkowane w 1965 r. i publikowane w „Polskim Piśmie Entomologicznym” prowadził aż do 1980 r.

Te zainteresowania rozszerzył doc. R. Strojnowski na badania pasożytów szkodników rolniczych. W ramach prac badawczych Instytutu Ochrony Roślin AR w Krakowie, od 1966 r. podejmował tematy z zakresu szkodników rolniczych.

Działalność doc. R. Strojnowskiego w zakresie entomologii rolniczej i ochrony roślin miała duże znaczenie praktyczne zwłaszcza dla ziem Polski południowo-wschodniej.

W swojej działalności dydaktycznej, zapoczątkowanej w 1947 r. prowadzeniem ćwiczeń z entomologii leśnej i kontynuowanej aż do początku 1980 r., dał się poznać jako dobry i zamiłowany dydaktyk. Wyróżniał się też jako dobry organizator, który w ramach Zespołu Entomologii Stosowanej Instytutu Ochrony Roślin AR w Krakowie stworzył sobie i swoim współpracownikom doskonały warsztat pracy badawczej oraz dydaktycznej.

W okresie ostatnich 8 lat pełnił funkcję prodziekana Wydziału Ogrodniczego do spraw młodzieżowych, ciesząc się opinią dobrego wychowawcy.

Docent Ryszard Strojnowski był członkiem Polskiego Towarzystwa Entomologicznego, Oddziału Krakowskiego, od 1948 r. W „Polskim Piśmie Entomologicznym” opublikował wiele prac. Od wielu lat wchodził do Zarządu Oddziału Krakowskiego.

Zmarł w Krakowie 22 marca 1980 r. Odszedł w pełni sił twórczych. Pozostawił wiele rozpoczętych tematów, wiele zgromadzonych materiałów naukowych, badawczych i dydaktycznych. Zorganizował Zespół Entomologii Stosowanej prawie od podstaw. Brał udział w organizowaniu Wydziału Ogrodniczego Akademii Rolniczej w Krakowie. Dbał o wszystko, tylko nie o siebie.

Wykaz prac naukowych

- Strojnowski R. 1961. *Agrilus integerrinus* Ratz. (*Buprestidae*, *Coleoptera*) jako szkodnik porzeczki zwyczajnej (*Ribes vulgare* Lam.). Zesz. nauk. WSR Kraków, Roln., 8, 12: 127 - 148.
- Strojnowski R. 1961. *Stenostola ferrea* Schrank (*Cerambycidae*, *Coleoptera*) jako szkodnik jabłoni domowej (*Malus domestica* Borb.) w Polsce. Pol. Pismo entomol., 31, 4: 63 - 66.
- Strojnowski R. 1963. Naśliwiec lilipucik — *Tetrops praeusta* L. (*Coleoptera*, *Cerambycidae*) szkodnik drzew owocowych. Acta agrar. silvestria, Ser. agrar., 3: 75 - 141.
- Strojnowski R. 1965. Materiały do znajomości drapieżców i pasożytów *Tetrops praeusta* (L.) (*Cerambycidae*, *Coleoptera*). Pol. Pismo entomol., 35, 13: 469 - 473.
- Strojnowski R. 1965. Badania nad zespołami kózkowatych (*Coleoptera*, *Cerambycidae*) występującymi w sadach na terenie województwa krakowskiego. Zesz. nauk. WSR, Kraków, 42.
- Strojnowski R. 1965. Badania nad fauną owadów minujących liście drzew owocowych na terenie Polski południowej. Zesz. nauk. WSR, Kraków, 43.
- Strojnowski R. 1965. Biologia i ekologia przyszczarka jabłoniowego — *Dasyneura mali* Kieff. (*Diptera*, *Cecidomyiidae*). Zesz. nauk. WSR, Kraków, 43.
- Gondek J., Strojnowski R., Wnuk A. 1966. Wyniki badań nad szkodnikami występującymi w zasiewach koniczyny czerwonej i lucerny w południowych powiatach Polski południowej. Acta agrar. silvestria Ser. agrar., 6, 1: 51-73.
- Strojnowski R., Wnuk A., Nowak B. 1973. Ocena szkód wywoływanych przez kłósnice — *Amaurosoma* Beck. (*Diptera*, *Cordyluridae*) na plantacjach nasiennych tymotki łąkowej. Acta agrar. silvestria, Ser. agrar., 13, 2: 95 - 104.
- Strojnowski R. 1973. Pryszczarek złocieniak — *Diarthronomyia chrysanthemi* Ahlberg (*Diptera*, *Itonididae*) nowy dla Polski szkodnik złocieni. Zesz. nauk. AR, Kraków, 80: 163 - 164.
- Strojnowski R., Wnuk A., Zemanek M., Młodkowska M., Kowalczyk M., Dulak M. 1973. Badania nad szkodliwą entomofauną esparcety nasiennej. Zesz. nauk. AR Kraków, 80: 164.
- Strojnowski R., Wnuk A. 1976. Obserwacje nad *Lamprotasus splendens* Westw. i *Dacnusa semirugosa* Hall. pasożytami kłósnic — *Amaurosoma* Bock. (*Diptera*, *Cordyluridae*). Pol. Pismo entomol., 46: 377 - 385.

- Strojnowski R., Wnuk A., Łuczak I., Jaworska M., Zagórska-Młodkowska E., Zemanek M., Wiech K. 1974. Szkodniki plantacji nasiennych esparcety siewnej. Zesz. nauk. AR, Kraków, Roln., 130: 57-71.
- Strojnowski R. 1977. Badania nad błonkówkami (*Hymenoptera*—*Parasitica*) pasożytującymi na szkodnikach sadów. I. Pasożyty *Molorchus umbellatarum* Schreb. (*Cerambycidae*, *Coleoptera*) szkodnika jabłoni domowej (*Malus domestica* Borb.). Pol. Pismo entomol., 47: 137-145.
- Strojnowski R. 1977. Badania nad błonkówkami (*Hymenoptera*—*Parasitica*) pasożytującymi na szkodnikach sadów. II. Pasożyty wyhodowane z *Coleophora serratella* L., *C. hemerobiella* Scop. i *C. anatipennella* Hb. (*Lepidoptera*, *Coleophoridae*). Pol. Pismo entomol., 47: 747-754.
- Strojnowski R., Wnuk A., Wiech K. 1978. Ryjkowce (*Coleoptera*, *Curculionidae*) — szkodniki plantacji nasiennych esparcety siewnej (*Onobrychis viciaefolia* Scop.). Biul. Inst. Hodowli Aklimat. Rośl., 134: 173-181.
- Strojnowski R. Badania nad błonkówkami (*Hymenoptera-Parasitica*) pasożytującymi na szkodnikach sadów. III. Pasożyty wyhodowane z toczyka gruszowiaczka — *Leucoptera scitella* Zell. (*Lep.-Leucopteridae*). Pol. Pismo entomol. (Oddano do druku, 1980).
- Strojnowski R. Badania nad błonkówkami (*Hymenoptera-Parasitica*) pasożytującymi szkodniki sadów. Cz. IV. Pasożyty wyhodowane z plewaka kropelaczka — *Calisto denticuella* Thgb. (*Lepidoptera*, *Leucopteridae*). Pol. Pismo entomol. (Oddano do druku, 1980).

Stanisław Kapuściński